

Fra den skandinaviske Ungdomslejr i Røros i Sommer.

Professor bryder med Pindsvinementaliteten

EILIV SKARD, Professor i klassisk Filologi ved Oslo Universitet, uttaler:

I de senere år har verden stadig ropt på ledere. Det vil si: folk som både har sakkyndighet og evne til å ta ansvar. Men de to ting er ikke alltid forenet. Og da må vi være klar over, at hvis der skal velges, da velger verden idag mannen, som tør ta ansvar, fremfor *den ansvarssky ekspert*. Og *den mennesketypen* er ganske almindelig blandt oss *academici*! Vi studerer oss frem til kunnskaper og sakkyndighet, men samtidig ofte til en passiv og likegyldig, kjølig eller direkte negativ livsinnstilling. Man minnes Holbergs ord: Skal *det* være frukten av studeringer.....

Men i alle fall er ikke dette noen nødvendig frukt av studeringer! *Feilen* ligger ikke i studiet, men i *det personlige*. Man har talt meget om den uheldige splittelse og spesialisering i universitets-studiene, og man har — med rette — ønsket mere av noe samlende, filosofi og syntese. Men som fagfolk og vitenskapsmenn *må* vi være spesialister; feilen ligger i, at vi mangler noe utover det faglige, en personlig tilegnet overbevisning.

Her har alle akademikerens stamfar Platon noe å lære oss. Han hadde en brennende kjærlighet til erkjennelse, men en enda sterkere trang til skapende handling; om dette har han gitt et helt personlig vidnesbyrd, som lyder så: Jeg vilde ikke i mine egne øine stå som et blott og bart ordmenneske, en mann, som aldri av fri vilje våger å gå til handling.

Kristendommen, levet ut i et åpent fellesskap, fører ut av den åndelige isolasjon, som er en av akademikerens vanligste og vanskeligste problemer — og *synder* — og en viktig årsak til vår mangel på effektivitet. Personlig kan jeg bevidne, at ingen vitenskapelig eller idealistisk fellesstreben kunde bryte min asosiale pinnsvinnmentalitet; desto sterkere kan jeg nu av erfaring tale om den samfundsskapende kraft, som kristendommen har.

Men enda viktigere er det, at kristendommen gir oss mot og kraft til å se ansvar og ta ansvar.

Personlig må jeg si, at før jeg møtte gruppebevegelsen, hadde jeg endel kunnskaper og mange meninger, men

1937 november 1937

Eiliv Skard.

ingen, som var saa forpliktende, at jeg kunde gå helt inn for den; hvad kristendommen angikk, kunde jeg f. eks. ikke drive det lenger enn til å kritisere dens kritikere..... Men da har man sin plass blandt *tilskuerne ved vinduet*. Gruppen viste mig både, hvad ansvar vil si, og at min uvillighet til å ta ansvar ikke var en akademisk dyd, men en meget menneskelig synd; årsaken var, at jeg selv ikke hadde noe, som gav livet mening, og som jeg med overbevisning kunde gi til andre. Overgivelsen til Gud betydde for mig bl. a. nettop dette å få noe *absolut* å gå inn for. Den absolutte identifikasjon var nettop det, Gud krevde av en relativiserende akademiker.

Hertil vil jeg så bare få føie et par ord om gleden ved å være med i en stor og skapende bevegelse. Jeg misunner ingen den »akademiske« frihet til å stå utenfor og ikke få være med, når der skapes noe stort og nyt.

Eiliv Skard.

Aabenhjertige Udtalelser af Teolog

Dengang, jeg havde overstaaet min allergrønneste Rustid som teologisk Student og havde orienteret mig med Hensyn til Arbejdet og mine Kammerater, konstaterede jeg med Tilfredshed, at jeg hverken var særlig dum eller særlig begavet, utilladelig doven eller overvældende flittig, af særlig lav eller særlig høj moralsk Standard; kort sagt, jeg betragtede mig som den pæne Gennemsnitsstudent.

Hvor glædeligt dette end forekom mig, var der en Tanke, som tit plagede mig: Hvordan skulde jeg nogensinde efter overstaaet Eksamen og Erholdelse af Præstembede kunne prædike levende Kristendom? Snart fik jeg dog Bugt med den Bekymring. Det var jo netop derfor, man studerede. Derfor lærte man at oversætte N. T. fra Grundsproget, derfor læst man Fortolkninger, og havde man desuden lidt Kendskab til, hvad andre Præster havde faaet ud af Teksterne, gik Resten nok af sig selv.

For et Par Maaneder siden talte jeg med en Mand, som jeg havde mistænkt for ikke at have den rette Forstaaelse af det centrale i Kristendommen: Kristi Død paa Korset for vore Synder. Oven i Købet hævdede Manden, at det var mig, der var noget galt med: Før jeg gav mig helt til Gud, tog mit Kors op og fulgte Kristus, vilde jeg aldrig personlig tilegne mig den Kristendom, jeg bekendte mig til.

Uhyggeligvis var jeg klar over, hvori mit Kors bestod: Min Stolthed maatte bøjes, og navnlig dette første Skridt, som forsonede mig med en, jeg havde indtaget en meget ukærlig Stilling overfor, kostede mig Overvindelse.

Stadig maa jeg kæmpe mod Stolthed, Magelighed og Selvoptagethed, men min Erfaring er, at Gud hjælper, naar jeg er villig til at tage imod Hjælpen, og under Kampen bliver det mig stadig klarere, at Korset maa ind i hele mit Liv, i Studium og i Omgangen med andre, for at jeg skal kunne forkynde Kristi Kors og Guds Kærlighed.

S. A. Clausen.

